

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben:	60 f.	Vidéken:	1 K —
1 hóra	1 K 80	1 évre	8 " —
1 évre	3 " 60	1 évre	6 " —
1 évre	7 " 20	1 évre	12 " —

Főszerkesztő és lapkiadó: **Baranyay Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Major Mihály.**

Megjelenik minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Ide küldendő a szerkesztésért és a kiadóhivatali érdekelt minden közlemény és előfizetés! Díj.
Egyes szárok kaphatók a dobánytűszedékben.

Az-Idő — szakácskönyvből.

ŐSZ.

(Október, novemberben a sültgesztenye mellé igen alkalmas.)

Végy jó sok nyári port, keverd esőcseppekkel, de lassan, nehogy záporként elomssad azt. Hullass belé elsárgult leveleket. Gyúrd fel cipőd sarkával, éjjeire tedd ki a hidegre és amikor reggelre megdermedt, lassu napmelegnél hagyd megint felolvadni. Így nagyon jó lesz.

Ha köllöknek tálalod fel, úgy krockambus módjára még ködöt is szőj rája; ezáltal köllőbb és nyirkosabb lesz.

Diabolo.

A szabadkőművesek

hallgatnak a juniusi nagy vihar óta. Hallgatva huzódnak csendes odvaikba, várva a buta legyecskét, mely hálójukba téved. Mióta a Pókainé-féle melyiket szeressem, melyiket szeressem kérdést elintézték, hír sincsen róluk. Ugy látszott, nem is fog híruk

keini addig, míg a választójog nagy kérdése, melyet kormánybaksisért gyászosan cserben hagytak, el nem dül. Tévedés. A választójogért még csattog a harc, ám a szabadkőműveseknél máris az élet nesze mozdul.

Nagyon érdekes, nagyon körmondfont és nagyon a katolikusok bőrére menő játékról van szó. Tehát — ha a hirdetés igaz — Lukács keze ki nem maradhat belőle. Miről van szó? A választójogról. És a szekularizációról. Hogy kerül össze a kettő?

Igen egyszerűen. Lukácsnak sejtethjük nagyon kellemetlen a választójogos agitáció. Még kellemetlenebb az ellenzék egysege. Legkellemetlenebb a munkásság és nép határozott állásfoglalása az ellenzék mellett. Mit tesz ilyenkor korrekt politikus? Korrekt politikus ilyenkor lemond és átengedi a helyét olyan embernek, aki rendet tud teremteni. Mit tesz ilyenkor Lukács? Lukács ilyenkor megállapítja mi a baj.

A baj pedig:
1-szor, a napitenden levő választójog;
2-szor, az ellenzék összetartása;
3-szor, a munkásság állásfoglalása.

Ha a bajok megszűnnek, ő miniszterelnök maradhat, Mi tehát a teendő?

A teendő:
1-szor, a választójog levétele a napirendről;
2-szor, az ellenzék telrobantása;
3-szor, a munkásság összevesztése.

Mindezeket pedig meghozza az áldott jó szekularizáció. Ha ezt sikerül a társadalomba dobni, akkor mellékes lesz a választójog, az ellenzék összevesz, a munkásság frontot csinál. Ehhez kell a szabadkőművesség.

A hir szerint ugyanis, Lukács tárgyalta néhány szabadkőműves vezetőemberrel. Állítólag megegyezett velük, hogy a szabadkőműves páholyok

tárgyalást és agitációt kezdnek a szekularizáció érdekében. Ha aztán egyszer ki-gyul a harc az Egyház vagy-onának elrablása körül, akkor Magyarországon minden felfordul, csak egy valami marad szilárd. A miniszterelnök bársonyszéke.

Szinte képtelennek tetszik e hir, de szabadkőművesekről lévén szó, semmi sem lehetetlen. Mindenesetre pokoli körmondfontság kell ennek a tervnek a kieseléséhez. Mindenesetre feneketlen gyalázatoság kell a végrehajtásához. Gondoljuk meg: a szabadkőművesek éveken át agitáltak a választójogért. Mikor kenyértörésre került a sor, biztosan nem ingyen Lukács mellé álltak, kit a választójog fanatikus ellensége, Tisza iragít. Most ezt az árulást forraják fel a forráspontig. Miután a népjogokat eladták, most mérgezett gyilokkal hátba szurják. Keil-e ennél szebb jellemzés a szabadkőművesekről?

Reméljük azonban, a gazok

Az esemény.

A „Fejérmegyei Napló” tárcája.

Vége.

Ványa közvetlen ebéd előtt ott ül atyja dolgozószobájában s ábrándosan pislog az íróasztalra. A lámpa körül, a cimeres leveleken s íráson a kis cica hampereg és Ványa azt nézi oly ábrándosan. Minden mozdulatot figyelemmel kísér s szájába hol palavesszőt, hol gyufát dugdos. Egyszerre azonban, mintha a földből bujt volna ki, ott terem az apa s haragosan kérdi:

— Hát ez kicsoda?
— Ez... ez egy kis cica, papa.
— Majd adok én neked kis cicát! Nézd, mit csináltál, haszontalan gyerek! Összes papiromat hemocskoltad!

S a papa Ványának nagy csodálkozására sehogy sem akarja osztani az ő nagy rokonszenvét a cicák irányában s a helyett, hogy vele együtt örvendene, fülön ragadja őt s az inas után kiabál:

— Sztépan! Hord ki ezt az ocsmányságot...
Ebéd alatt ismét botrány. A má-

sodik fogásnál valami nyöszörgést hallanak; kutatnak s Nina kötéjében megtalálják a kis nyöszörgő cicát.

— Nina, el az asztaltól! szól mérgesen az apa. Ebben a percben dobjátok ki a macskákat a pocsoljába, hogy ne legyen ebből a törtélemből a házban hírmondónak sem!

Ványát és Ninát rettegés fogja el. Meghalni a pocsoljában, a macskától és a falótól kegyetlenül elvenni gyermekeiket, a ládát kipusztitani s szétúlni a jövő terveit, azon gyönyörű jövőjét, mikor az egyik vigasztalja anyját öreg napjaiban, a másik a tanyán él már, a harmadik pedig patkányokat fogdos a pincében, — borzasztó, az iszonyatos.

Elkezdenek sirni s kegyelmet kérnek a cicák számára. Az apa enged, de csak azon föltétel alatt, hogy többé nem mennek a konyhába s nem bántják a macskákat.

Ebéd után Ványa és Nina egészen átadják magukat a buslakodásnak. Ide-oda ödögnek a szobákban s a konyhából való kitiltás miatt sehoh sem találják helyüket. Nem fogadnak el semmi nyalánk-

ságot s durcáskodnak anyjukkal szemben. Mikor pedig este előn Petrov nagybátyjuk, félre vonják és síva panaszkodnak, hogy atyjuk a pocsoljába akarta dobni a kis macskákat.

— Kedves bácsi! Tessék megmondani a mamának, hogy tegyék a kis cicákat a gyermekszobába. Tessék megmo—o—ndani!
— No, no, jól van, jól! szabadkózik az öreg. Megmondom.

A bácsi, szokás szerint, nem egyedül jön, Veie együtt megjelenik Nero is, egy nagy fekete kutya, lelógó fülekkel s hatalmas farkkal. Különbön hallgatag, mogorva s úgy látszik egész tudatában van méltóságának. A gyermekeket a legkisebb figyelemre sem méltatja s méltóságteljesen lépked el mellettük, farkát ide-oda csóváltatva. A gyermekek azért teljes szívükből gyűlölik őt, de ez egyszer érzelmeiken felülemelkedik a dolog praktikus oldal.

— Tudod mit, Nina? szól Ványa titkolózva, a jó helyett hadj legyen Nero az apa! A jó élettelen és láso, Nero él.

Egész este alig várják a pillanatot, hogy atyjuk kártyához üljön és

ők észrevétlenül vezethessék be Nerót a konyhába.

Végre-valahára a papa leül kártyázní, a mama pedig a szamovári miatt pöröl s nem látja a gyermekeket... Elérkezett a várva-várt pillanat!

— Menjünk? suttogja Ványa.
De abban a percben toppan be Sztépan s mosolyogva jelenti:
— Asszonyom, Nero megette a kis macskákat!

A gyermekek elsápadnak s kétségbeesetten néznek Sztépanra.

— Meg bizony, röhög az inas, — odament a ládához s fölfalta őket.

A gyermekek azt hiszik, hogy valamennyien, a hányan csak vannak a szobában, mind neki esnek most a tolvaj Nerónak. Azonban mindnyájan nyugodtan maradnak helyükön s legfeljebb a kutya hatalmas étvágyán csodálkoznak.

— Gyermekek, már tíz óra, — kiabál a mama, — ideje, hogy aludni menjetek.

Ványa és Nina aludni készülődnek, s irnak s sokáig eltűnődnek a szegény, kis cicáitól megfosztott vén macskán és a kegyetlen s meg nem büntetett Nerón.

Csehov—Kárpáti.

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza
barátok épülete,

AZÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

tévednek. Hisszük, hogy még van Magyarországon annyi becsület az emberekben, hogy ebbe a piszokba senkisémet nyújtja tenyerét. És hisszük, hogy a népjogok kivívását, az

általános titkos választójogot, ma már sem bűn, sem árnyék, sem csel, sem erőszak, sem Lukács, sem Tisza, még a szabaddemokrácia sem állíthatja meg diadalutjában.

A fejérmegyei tanítók közgyűlése.

ELKESEREDETT TANÍTÓSÁG.

(.) Elkeseredett. Nagyon elkeseredett. En azonban mégis azt csodálom, hogy csak ennyire elkeseredett. Magyarországnak nincsen egyetlen egy társadalmi osztálya sem, amely annyira mostoha sorsban lenne, mint a tanítóság, amely pedig az ország munkássái között az első helyet foglalja el. Előrendül, mondhatni a legpontosabb kulturmunkát végzi, a nemzet művelését. S éppen erről a nagy fontoságú osztályról feledekedik meg az állam, ennek a jogos kívánalmait nem akarja, vagy legalább is késik, nagyon késik teljesíteni.

Siralmas anyagi helyzetben van, minden idejét, minden gondját a megélhetésnek nehezíti, nagy kérdése foglalja le. Nyolc éven át készült a magaslatos, szép pályára. S mikor nagy anyagi és szellemi áldozatok árán felemelkedik a nagy munkára, képessé teszi magát a jövő nemzet tanítására, akkor belép a nyomoruság házába, a gondok, anyagi terhek börtönébe. Rabkenyérrel kell dolgozni, fáradnia. Nem csoda tehát, ha a végsőig elkeseredett.

Sokáig szépen kért, higgadtan mutatta be nagy gravamenét. Bizott, hitte a hatalomban, hogy mérlegelni tudja a kérdés jogosságát, a munka fontosságát. Kics csalódás után jött a nagy csalódás. Nem kapott ugyan merev elutasítást, hanem szép ígéretet. Szép ígéretet a múltban, szépet most, szépet a jövőre. Ennek a kunktatókodásnak lett az eredménye az, hogy ez az elkeseredett osztály ma azt mondja: nem kérünk tovább, nem könyörögünk, nem alázatoskodunk már. Követelünk és követelünk. Elővesztjük a végső fegyvert, azt a fegyvert, amely sebezni szokott, amely kárt csinál. Kettős az éle, a vágás: megérzi a támadó is meg a megtámadott. A legnagyobb kárt azonban a harmadik fél fogja érezni, a társadalom. Ez ugyan némileg menthető, de azért hibás. Bűnhődjék tehát ő is a bűnért.

Ezzel a végsőig elkeseredett hangulattal jött össze Fejérmegye tanítósága a folyó évi közgyűlésre, amelyről tudósításunk a következő.

Szerdán délután 3 órakor nyílt meg az ipariskola nagyteremben a tanítóság nagy részvétele mellett a közgyűlés. Elnök Szirbek József ügyvezető-igazgató. Az elnöki asztalnál foglaltak helyet a tisztikar, Schaller Flóris kir. tanfelügyelő, dr. Pataki János segédtanfelügyelő és a székesfehérvári iskolaszék elnöke dr. Kulhy József.

Szirbek József elnök egy igazán megszívlelendő, a tanítóságtól nagy tetszéssel fogadott beszéddel nyitotta meg a közgyűlést. A szép beszédet egész terjedelmében helyszíne miatt lapunk vasárnap számainak tárcarovatában hoztuk, a

melyre már most felhívjuk olvasóink szíves figyelmét.

A szinpatikus elnököt percekig éljenzették. A jegyzőkönyv hitelesítésére Takács Ferencné és Lambert Vilmos tanítókat kéri fel. Ezután Teleki Sándor főjegyző a multévi gyűlés jegyzőkönyvét olvassa fel. Czaniak bodmérri tanító indítványára elhatározzák, hogy a jegyzőkönyvet a jövőben kinyomatják és minden tagnak megküldik. Teleki Sándor évi jelentésében megemlékezik a személyi változásokról, halálozásokról és az egyes kartársakat ért kitértekről. A megyei tanítóság az országos gyűlésen nagy számban vett részt. A mult évben az egyesület 5 választmányi gyűlésen intézte el ügyeit. A segélyalaptól 12 özvegyet segített. Beszámol az alapítványok kamatainak elhelyezéséről, élvezőiről. A kitérteket pályamunkákra 5 értekezés érkezett be. A jelentés végén a főjegyző megköszöni a kartársak hét évi bizalmát s az állásáról lemondott.

Velinszky László székesfehérvári tanító 20 aláírással írásbeli indítványt nyújt be, amely indítványt tartalmaz a következő: Mondja ki a tantestület, hogy míg az állam jogos követelésüket, a fizetés rendezését, nem teljesíti a tanítóság a közgyűlésen pedagógiai kérdést nem tárgyal, csupán a fizetésrendezéssel foglalkozik.

Az eddigi elfojtott elkeseredettség az indítvány kihirdetése után teljes erővel kitört. Csúpan az elnök tapintatos fellépésének lehetett köszöni, hogy a rend egy idő múlva ismét helyreállt. Ekkor Schaller Flóris királyi tanfelügyelő állt fel, s szeretettel figyelmeztette a közgyűlést, hogy az indítványt elfogadni nem lehet, mert törvénybe, alapszabályba ütközik. A közgyűlésen ép úgy kötelesség pedagógiai kérdést tárgyalni, mint kötelese a tárgyalást folytatni. Sokan tiltakoznak a szavazás ellen. Az elnök felvilágosítja őket, hogy ehhez nincs joguk. Vinkóczy állítja, hogy az országos szövetség kimondotta a passzív resistenciát. Ezt tehát nekik is be kell tartani, vagy pedig kilépni a szövetségből. Elnök megmagyarázza hogy téved.

Czaniak tiltakozik a kultusztrájk ellen, amit a tanítóság, egy része kacagással fogadott. A zaj tovább tart az elnök erőlyesen tiltakozik az ellen, hogy egyesek izgatassanak.

Az elnök elrendeli a titkos szavazást a szavazás eredményét a közgyűlési igazgatótól várta s elhalványodva vette tudomásul, hogy a szavazások egyenlő számban vannak. Elnök igen szavazásával eldönti, hogy a közgyűlés igen is

tárgyal pedagógiát. Az egyik fél tehát még nem akarja a végső eszközt igénybe venni: küzdelemben tehát nem arról van szó, mintha ők nem volnának elégedetlenek.

A szavazás után a pénztáros és könyvtáros olvassa fel évi jelentését. A könyvtár forgalma nagyon csekély, ez aának tulajdonítható, hogy a vidék nem használja. Ennek megoldásán ismét vita keletkezett, amelynél azonban dűlőre nem jutottak.

Ezután következett a pedagógiai tétel. Alkalmazható-e a szakoktatás az elemi iskolában. Előadta Lanzerits Antal székesfehérvári tanító. A kiváló pedagógus igen érdekesen fejtegette a kérdést, amelynek végeztével Prockl Gyula bicskei ipariskolai igazgató élénk eszmecserét kezdett. A főjegyző végül előadja, 5 pályamunka érkezett be. Pénzdíjat nyertek Lanzerits Antal és Prockl Gyula. Hároman dícséretben részesültek. A közgyűlés ezzel véget ért.

Második nap.

A közgyűlést 11 órakor nyitotta meg az elnök. A tanítóság még nagyobb számban jelent meg. Lejött Moussong Géza az országos szövetség elnöke is, akit meleg üdvözlésben részesítenek. Moussong hosszabb beszédben válaszol. Tiltakozik az ellen, hogy a tanítóság éhesnek, rongyosnak mondja magát. Nekik nem alamizna kell, hanem a munka megérdemelt bére. Harcra buzdít, a végtetekig menő harcra.

Zavaros István a fizetésrendezésről értekezik igen ügyesen, amely alatt nem egyszer vihar szerűen tör ki: Abcug Tisza, abcug Lukács. Végén kijelenti, hogy javaslatla ugyanaz, ami az országos központé.

Kolb Emilia Foerster etikai lecke címmel tartott egy igazán értékes felolvasást, amelyet figyelemmel hallgatott végig a nagy számú hallgatóság. A nagy gonddal szerkesztett előadás szinpatikus felolvasóját meleg ovációban részesítették kollégái.

Tisztújítás.

A közgyűlés utolsó pontja a tisztújítás volt. Velinszky László írásbeli indítványt nyújt be 20 aláírással, hogy a választás titkos legyen az elnökséget kivéve.

Szirbek elnök lemond a tisztségéről s kéri a közgyűlést az új elnök választására. Ekkor egy igazán jóleső mozzanatnak voltunk tanúi. Az egész közgyűlés valóságos riadalommal újból Szirbeket választja. Az éljenzés szűnni nem akar. Mikor némileg lecsendesülnek, Szirbek kijelenti, hogy nagyon köszöni a megüdvöztetést de válasszanak egy új erőt. Erre valósággal tombolni kezdtek s kijelentették, hogy nekik csak Szirbek kell. Újból óriási éljenzés s jó tíz perc kellett, mire ismét folytatni lehetett a tárgyalást. Szirbek igazgató látva ezt az igazi, őszinte szeretetet megnyilvánulását, az elnökséget újból elfogadta. Megkezdte a titkos szavazást. Miután a szavazás összeszámolása több órát vesz igénybe, az elnök fél 1 órakor a közgyűlést bezárta s a szavazás eredményének kihirdetését 3 órára tette.

Az új tisztikar.

Az új tisztikar a következőképpen választott meg: elnök Szirbek József, alelnökök: Weisenfeld János és Tóth István, főjegyző: Velinszky László; aljegyzők: Weber Imre és

Vinkóczy Károly, pénztáros: Solyom Lajos, ellenőr: Braun Mór, számvizsgálók: Jávör Nándor és Kissz Ferenc, könyvtáros: Fúzi Mihály, választmányi tagok: Wagner Antal, Médgyesi József, Kiss Imre, Teleki Sándor, Csipkés Gyula, Szepessy Géza, Schaller Flóris, Tóth László, választmányi póttagok: Herder István, Kolb Emilia.

Szerdán este bankett volt a felelete Sas szállodában, amelyen mintegy 70-en jelentek meg. A banketten több felkösztöntő hangzott el, amelyeket azonban eszmecseréknek lehet mondani. Beszédet mondak Schaller Flóris kir. tanfelügyelő, Köcsi Máyer igazgató, Baranyaj Lajos lapunk főszerkesztője, Keskés Elek, Kelemen Béla hírlapíró, Velinczky László, Hánek Béla hitoktató.

Ime a fejérmegyei tanítóság közgyűlése. Ilyen az ország összes tanítóságának a közgyűlése, sőt nagyobb elkeseredettségekről is olvashatunk.

Ez elől kitérni nem szabad. A hatalom ne dűgja be fűlét, mert ha nem akarja észre venni ezt a jogos felháborodást és követelést, súlyos következmények lesznek. Társadalmi megrázkódtatást érhetünk. A bajnak még elejét lehet venni, az esetleges jövő bekövetkezését még ma meg lehet akadályozni. Kötelessége! Tegye is meg tehát! Tegye meg minél előbb!

Nehéz az élet.

Öngyilkos földműves.

Nehéz az élet és gyöngék az emberek. Nem bírják elviselni a nehéz életet. Nincs hozzá elég erős lelkük, eldobják a terhet, gyáván menekülnek előle. Ismét öngyilkos lett egy földműves gazda, azért fujuk ezt a régi szomorú nóát, ezt az örökéletű gyászdat.

Tóth József zámosi földműves tegnap reggel felakasztotta magát házának istállójában. Hozzá tartozói már csak a kötélen függő kihűlt holttestét találták meg. Az öngyilkos ember már régen előzogatott ismerősei előtt az erőszakos halálra, de nem tulajdonítottak szavainak fontosságot. Tóth ugyanis jómódu ember volt, betegség sem győzötte. Így oka sem volt az öngyilkosságra. Tettét életuntáságból, pillanatnyi elmezavarásból követte el.

UTCA NEVEK.

Városunk egyik másik utcájának olyan neve van, ami a mai világban már nem maradhat fenn továbbra. A könyök-utca lakói azzal a kérelemmel fordultak a városhoz, hogy utcájuk nevét változtassák meg. Indítványozták, hogy „Attila-utca” legyen a neve. Azonban dr. Kerekes Lajos főjegyzőnek van egy jobb eszméje. Minthogy a Mantz-ovoda ennek az utcának a sarkán van, nevezzék el

a Könyök-utcát „Mantz János-utcának”.

A Deák Ferenc-utcát már egy esztendője össze kötötték a Lővőde-utcával. E kettő között ezáltal új utca keletkezett, melynek még a mai napig sincs neve. A főjegyzőnek erre nézve is van indítványa: Árpád apánkról nevezzük el ezt az utcát. Az indítványok nemsokára közgyűlés elé kerülnek.

Ipari továbbképző tanfolyamok.

A kormány és társadalom egyforma buzgalommal arra törekszik, hogy iparosainknak a multban elhanyagolt oktatását és kiképzését társadalmi uton, szabad előadásokban és továbbképző tanfolyamokban kiegészítse és pótolja. S dicséret szavakban kell elismernünk, hogy a magyar iparos szívesen vette ezt a törekvést és teljes buzgalommal felhasználta a kínálkozó alkalmat a maga kiképzésére.

De ha ezt a tapasztalatot a helybeli iparosokra alkalmazzuk, némi kifogásokat és kivételeket kell tennünk. Mert továbbképző tanfolyamok eddig csak cipész-iparosaink kértek évről-évre és látogatták azokat nagy buzgalommal.

A folyó évre a kereskedelemügyi miniszter a Technológiai Iparmúzeum Igazgatósága útján iparosaink részére négy tanfolyamot engedélyezett. Az egyik tanfolyamban az üzleti fogalmazást és ipari könyvelést fogják tanítani. Eme kiképzésre leginkább önálló iparosainknak vagy az idősebb segéd munkásoknak van szükségük. E tanfolyamra tehát leginkább ilyen iparosok jelentkezzenek. A másik tanfolyamban ipari számtant-mértant és árszámítást adnak elő. Erre a tanfolyamra nézve óhajtanánk, hogy erre az ipari segéd munkások jelentkezzenek és pedig legjobb volna, ha erre egy iparágban levő munkások jelentkezzenek, mivel ezen esetben határozottabb, behatározottabb tanítást adhat az előadó. A harmadik tanfolyamot a szobafestők foglalnák le a maguk részére, a negyediket pedig a cipészipari munkások részére kértém a szakrajzban való kiképzésükre.

Az előadások az ipariskolai termekben hétenként kétszer, este fél 8-tól fél 10-ig tartának. Tandij csak egy és 2 korona. A tanítás november első felében megkezdődik. Amennyiben a tanfolyamokban az ipari üzletekben szükséges, mondhatnám nélkülözhetetlen ismereteket közölnek, melyek nélkül képzett

iparos nem létezhet, saját érdeklükben kérem iparosainkat, hogy e tanfolyamokon minél teljesebb számban vegyenek részt. E tanfolyamokra az ipariskolai igazgató hivatalos helyiségében, naponta d. u. esti 7 óráig lehet jelentkezni.

Vérontás a csárdában.

Miköz a bor már annyira elfölti a korcsmahóst, hogy undorodik tőle, akkor vére szomjazik. Nem inni, de legalább látni kívánja. Tán fürödni is szeretne benne. Egy ilyen korcsmai vérengző alakot hoztak vasraverve tegnapelőtt a csendőrök a székesfehérvári vizsgálóbíróhoz.

Ifj. Balogh Sándor 34 éves mányi lakos földmives vérfüddöt akart rendezni az egyik bicskei korcsmában. Miért? Nem volt rá oka, csak az alkohol bujtogatta. Sok bor után vére szomjazott s a korcsmában levőket vakmerően valószínűleg önkívületi állapotban, megtámadta. Többeket igen veszedelmesen megszurtt késével. Ezeknek neveit még nem kaptuk meg. Mindnek beigérte a halált s ezért többrendbeli szándékos emberölés kísérletének büntette miatt tartóztatták le.

HIREK.

Naptár.

Október 25.	Péntek.
R. Kath.: Margit.	
Prot.: Krizánt.	
Gör.: Próbusz.	
Zsidó.	
Nap kel.: 6 ó. 34. nyugszik 4 ó. 55.	
Hold kel.: 4 ó. 53. nyugszik 5 ó. 37.	

— Uj doktor. Fenyő Dezső helybeli orvoszigorlót a budapesti tudomány egyetemen doktorrá avatták.

— A Székesfehérvári Kereskedelmi Bank új pénztárosa. A Székeskereskedelmi Bank igazgatótanácsa tegnapelőtt délután tartott ülésén töltötte be a megüresedett pénztárnoki állást. Több pályázó közül egyhangulag Lichtneckert Lászlót, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság helyi hivatalának ügybőgző tisztviselőjét választották meg.

— Az etyeki körjegyzőség. A megüresült etyeki jegyzői állásra sokan reflektálnak. Az illetékes felsőbb hatóság a megye egyik legjelesebb jegyzőjének áthelyezését óhajtja, amit a polgárság is kíván. Persze vannak más óhajok is.

— Uj tanítók az egyházmegyében. A zsámbéki r. k. kántortanítói állásra meghívott Komencsics János s az osztálytanítói állásra megválasztott Lacza Lajos és Ország Rézsó okleveles tanítók, az állásaikban az egyházmegyei hatóság által meg erősítettérvn, f. hó 20-án a nagymise után, Magdics István c. kananok ker. tanfelügyelő által a hitvallás és eskütelétele után állásaikba ünnepélyesen bevezették. Esperes-tanfolyamot is bevezeték s a tanítói hivatalos magasztos és felelősségteljes voltáról beszélt.

— Krammer ügy. Azok a kiskereskedők, akik Krammer manipulációi miatt kényszerítve vannak duplán fizetni, pénteken este 8 órakor a Bárányvendéglőben értekezletet tartanak.

— Az asztalosság alapelvei. E címmel Mohács Béla székesfehérvári ipariskolai rajztanár egy igen hasznos könyvecskét írt, amely tegnapi már meg is jelent a könyvtárlacon. E kis munkát vezérfontul választgatja az iparostanonciskola szakrajzoktatója és haszonnal olvashatják mind azok az iparostanulók, vagy olyan asztalos ifjak, akiknek nem volt alkalmuk ennek tartalmánál többet tanulni. Külön fejezetekben tárgyalja, illetve egyszerű, világos mondatokkal magyarázza az alaktant, szerkezetant, épület és butor asztalosságot. A csinos kiállású könyvecske — mely Debrecenyi István nyomdájában készült — ára 40 fillér. Megrendelhető a szerzőnél Székesfehérvárott iskola utca 1 szám.

— Dohánycempészek. Főveny pusztán Vics István dohánykertész pajtájába tegnapi éjjel 3 idegen alak betört és nagymennyiségű leveles dohányt elvittek. Hat kukás üldözöbe vette őket s a tolvajok közül az egyik futásközben eldobta a kabátját. Erről a csendőrök kinyomozták, hogy az egyik tolvaj Molnár János Táchoz tartozó belmájori béres. A másikat nyomozzák a csendőrök. Drágán fogják megfizetni a leveles dohányt.

— A csendőrfegyver. A székesfehérvári csendőrkerület két halálal végződött csendőrkard használatát foglalkoztatja. A székesfehérvári csendőrkerületbe tartozó tarányi csendőrök leszurták Bencsik Mihály és Bencsik Ferenc legényeket. A vizsgálat megejtésére dr. Pokomándy Béla székesfehérvári százados hadbíró utazott Tarányba és tegnapi fejezte be a vizsgálatot. A vizsgálat során kiderült, hogy Tarány község fékezhetetlen lakossága állandóan hadilátny áll: a csendőrrsre). Néhány hónappal ezelőtt valóóságos zendülés tört ki a községben. Asszonyok szították ezt, az összegyűlt tömeg meg is támadta a csendőröket és csak ezek tapintatos eljárásán mult, hogy az összeütőközésből nem támadt nagyobb vérengzés. Október 19-én éjjel Bencsik Mihály és Bencsik Ferenc, akik a kocsmában mulatoztak és másnap akartak a katonasághoz bevonulni Kaposvárra, egy sereg legényekkel várták meg az utcán. Majd bevonultak egy lakodalmas házba Mire a lármára figyelmessé let-csendőrök megérkeztek, az ut-cán csak három legényt találtak.

Ezeket felszólították, hogy igazolják magukat. E jelenet 60-70 legény száradt össze és körülvettek a csendőröket, akiket szidalmazni kezdtek. Bencsik Ferenc hírlelen elkapta Tatai János csendőrfővezető fegyverét. A következő pillanatban Pajos János csendőr beledőftött Bencsik mellébe. Most a tömegből előugrott Bencsik Mihály és megkapta Pajor szuronyát, aki most ennek a legénynek a mellét döfte át. A háborgó tömeg most már lecsendese-dett, de a két testvér azonnal meghalt. A kihallgatott tanukvallomása alapján megállapították, hogy Pajor János csendőr jogosan használta fegyverét. A felzavart tömeg fenyegető álláspontot foglalt el a csendőrökkel szemben, a két Bencsik pedig határozott támadást intézett ellenük, úgy hogy kényszerítve voltak fegyverüket használni.

— A hazai általános katonai biztosító részvénytársaság működését immár megkezdette. Foglalkozik az életbiztosítás minden minden mód-doctával. Vezetőség: Bolgár Ferenc v. b. t. tanácsos, elnök: Gergely Tódor az Első Magyar Általános Biztosító társaság igazgatója, Horváth Elemér a Magyar Általános Hitelbank igazgatója, Libits Adolf udvari tanácsos. Vezérilitár: Havas Miksa. A társaság irodája a Hazai Általános Biztosító Társaság főügynökségénél van.

— A sötétben. Nem ibolyalopásról, de fejbeverésről van szó. Ersek János 43 éves bicskei földműves a napokban egyik este a kastélykert mellett hazafelé tartott. Szembőljött vele Magyori István urodalmi család, aki régi haragosa. Ez utóbbi most elérkezettnek látta az időt a leszámolásra s előbb egy akácfa-karróval, majd egy söröstüveggel úgy fejbévágta Erseket, hogy ez súlyos sérüléseket szenvedett. Mogyorósi fejjelentétek a csendőrök

Kiváló minőségű hentesáruk, felvágottak, kolbászok, délutánonként meleg füstölthusok MARSCHALL-nál Kossuth-utca.

— Megakadályozott gyilkosság. A nevelésigényes gyúnyolódásnak igen gyakran szomorú gyümölcse van. Bicskén Hegyi István 18 éves lakatossegéd bement az egyik fűszerüzletbe s mikor bent volt Daminek János bicskei legény az ajtón át számfűleket mutogatott be neki. Hegyi erre kimint és leszúta a pajkos legényt, aki emiatt véres bosszút forralt magában. Hazaszaladt és egy hatalmas vasrúszalóval tért vissza. Bement az üzletbe és rátámadt a még mindig ott levő Hegyire:

— Most meghalsz ku'ya!

Hegyi menekülni próbált, de már nem tudott. Birokra kelt tehát ellenfelével. A legkritikusabb pillanatban lépett az üzletbe a fűszerkereskedő, aki az utcáról berohant emberek segítségével lefegyverezte a dühöngő Damíniket, akit a csendőrök szándékos emberölés kísérlete miatt feljelentettek.

Fogak Kovács Dezső műfogászati termében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5. sz. a. a Zirci templommal szemben).

— **Értesítés.** Van szerencsém a n. f. közönséggel tudatni, hogy ezentul minden pénteken halastélyek tartatnak. Zenét Pozsár Lajos zenekara szolgáltatja. Kiváló tiszteltelt: **Juranek J.**

— **Betörő őrök.** Weiser Ágoston 43 éves volt ügyvédi őrök Győrött betörést követett el és — mint a távirat modja — városunkba menekült. Az elzülött magán tisztviselő párisi származású. Betöréseit rendszerint korcsmák, vendéglők ellen intézi. Este a pincékba lépnek s éjjel keresztülviszi kasszáit tervétt. Az idegen betörőt keresési rendőrség.

— **Krausz bácsit,** kiről tegnap megírtuk, hogy multjában nincs öröm, jövőjében nincs remény, a rendőrségről átkísérték az ügyesség fogházába.

Piaci árak:

Buza	21:50—21:40 K
Rozs	19:00—18:90 K
Arpa	18:40—17:90 K
Zab	22:00—21:80 K
Tengeri új csöv.	8:60 — K
Bab	26:00 — K
Burgonya 1 kg. új 08	— K
Zsir	1:96 — K
Szalma takarm.	3:30—3:00 K
Széna kötötlen	3:60—0:00 K
Sertés 100kgm. a. 1-10	1:08 K
" " f. 1-38	1:30 K
Marha hus 1 kgm	2:00—1:76 K
Borju " " "	2:40—2:00 K
Közén mm.	3:60 — K

— **Fiatl csavargók.** Szabó György és Góza György, 16 éves gyermekek már egy hét óta Bicske környékén csavartak és koldulásból tartották fenn magukat, míg nem a csendőrök elfogták őket. A fiatal csavargókat illetőségükre, Nagysikardóra vitték.

Teát

mindig a FIUNEI KAVÉBEHOZATÁLNÁL (Barátok épülete) vásároljon. — Telefon 250. —
Háztartási-tea 1 csomag 5 dkg. 40 fillér, 1 csomag 10 dkg. 80 fillér.
A legújabb costume kelmék legnagyobb választékban Keresztes Zsigmondnál kaphatók. Ugyanott legdivatosabb angol férfi ruhakelmék.

Apróhirdetések.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Eladóház. Csutora-utca 8. sz. számú ház, lakás istálló és 300 m²-öl telekkel eladó. Tudakozódní Iskola-u. 8. I. emelet 5. sz.

Egy ház, egy buza föld, egy 5 oktályos szőlő, két szántórét szabadkézből eladó. Tudakozni lehet Kecskemét-utca 21. szám,

Egy könnyű üzleti és egy könnyű fekete fedeles kocsi jutányos áron eladó, Bogyai Andor fűszerkereskedőnél Buda-nt 1.

Egy perfekt szakácsnő és egy mindenes fiu helyet keres.

Egy intelligens uriaszony gyermek mellé, vagy háztartás vezetésére, e hó 15-re helyet keres. Valamint két intelligens leány szintén gyermek mellé vagy komornának ajánlkozik.

3000-hektó 4 éves hordók, 60 hektólitertől kezdve kisebb ürtartalommal eladók. Bővebb címet ad e lap kiadóhivatala.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakcszerűen készíttetnek,

SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.

Magyarország legnagyobb és legrégebb varrógép-üzlete.

Székesfehérvár, Nádorutca, Töltényi-ház

A vagyongyűjtés és az adósságtörlesztés legbiztosabb módja,

mint azt számtalan példából mindnyájan megtanulhattuk, a :: ::

heti husz (20) filléres

befizetési rendszer, melyet tagjainak érdekében április óta a

Székesfehérvári Hitelszövetkezet is felvett üzletkörébe.

Itt azonban nincsnek a tagok 5, 6 évig lekötve, — nem kell évekig ugyanazon tőke után fizetniök a kamatot, hanem az év végeig lefizetett összeget — annak 5% kamatával együtt — javukra írják.

Bővebb felvilágosítás a Székesfehérvári Hitelszövetkezet hivatalos helyiségében (Távirdu-utca 6. sz.) szombaton 8—12 óráig, vasárnap fél 11—12 óráig szerezhető.

Ha eladni

vagy venni-valója van

az apróhirdetések közt tegye közzé!

A Közgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt.
1912. évi november hó 1-től a takarékos és folyószámla betétek után

5% KAMATOT

terít meg és a tőkekamatadót továbbra is sajátjából fizeti.

Az igazgatóság.

SZENT ISTVÁN
ártézi, gőz, iszapmedence és kádfürdő.
Székesfehérvár, Bástya-utca 3. szám.

Tisztelttel értesilem a m. t. közönséget, hogy a Szent István gőz- és kádfürdőt megvettem, a melyet két ártézikuttal és iszapmedencével kibővittem, teljesen ujonnan átalakítottam és minden igényeknek megfelelően berendeztem. Ártézikutaim kifogyhatatlan mennyiségű, gyógyhatású kristályvízzel látják el naponként az összes fürdőmedencéket.

Ami a fürdőkezelést illeti, azt személyesen fogom vezetni és előre is biztosítom a m. t. közönséget, hogy a legpontosabb kiszolgálás, rend és tisztaság tekinteteken szigorú ellenőrzést gyakorlok. Személyzetem első rendű masszírozók és tyukszemégyőkötől áll, akik szakképzett-ségük és előzékeny modoruk által iparkodnak majd a mélyen tisztelt közönség elismerését és szeretetét megnyerni.

Gőzfürdő napok:
Urak részére: Április 1-től október 31-ig reggel 5 órától, november 1-től március 31-ig reggel 6 órától déli 12 óráig. Ünnepek és vasárnapokon egész nap.
Hölgyek részére: Naponként délután 1 órától este 6 óráig. — Pénteken egész napon át.

Fürdődíjak ruhával együtt:
Gőzfürdő . . . . . —60
Gyermekek 10 évig . . . —30
Porcellán kád . . . . . 1—
Cinkád . . . . . —80
Hideg-gyógyfürdő . . . —60
Iszapfürdő . . . . . 2—
Szénsavas-fürdő . . . . . 2—
Sósfürdő 1-20

BÉRLETJEGYEK: 10 db. gőzfürdőjegy 5 K, 10 db. porcellánkád fürdőjegy 8 K, 10 db. cinkád fürdőjegy 7 K.

A mélyentisztelt közönség szives pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Ifj. TOGL GYULA,
fürdőtulajdonos.